

Fejlesztés

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

A 7te g. osztály számára

magának foglaltó

1. az egyen súly és modulus

2. A görögös

3. A Arithmetica, és

4. Optica tanait

rövidbe foglalva

tanterviényai számára dolgozta

Sz. K.

188 $\frac{3}{4}$ évi.

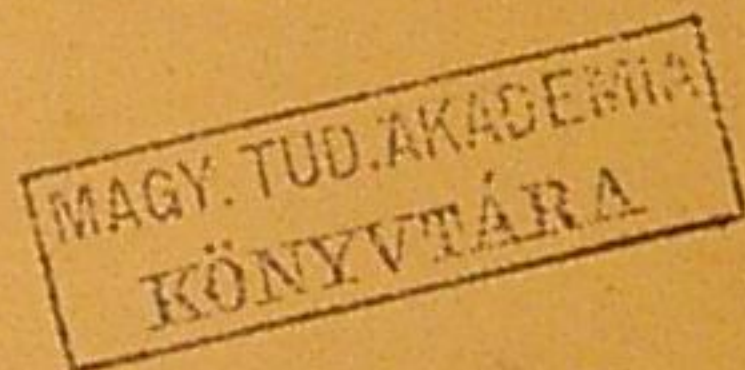

§1. A természetet testekben mutatkozó
jelenségek sorában magától
állanak.

Minden jelenség - az állapotváltozás -
mely az élettelen természetet alkotó testekben,
és az élettelen testek által melyekben mind,
történik, nem egyéb magától. Ezt mi
számtalan esetben közvetlen érzékeléssel is
tapasztaljuk, de hogy egyéb jelenségek is
melyek észrevesztés előtt testről magától
egy mint pl. hangzás, világosság, színek
mellesleg, görögös, állományos, de legelő-
ként is tűnnek elő, tulajdonképpen nem egye-
ben mint az magától, bizonyos nem is. Az
magától közvetlenül az magának a fizika
causák folytában fog megjelenni és be-
nyitni.

§2. Maga nem.

Különböző test mozdulhat egyben
együtt.

elem részben - Előképp úgy hogy

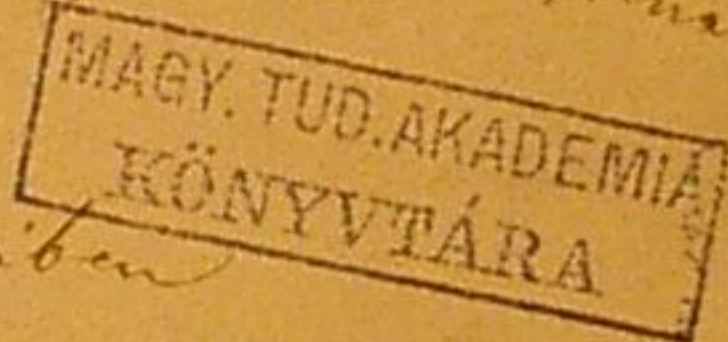
minden részei költőnőssön egyenlő és egyen
azon helyetben maradván melyben voltak, az
egyik ^{tehát} annak minden részei ^{együtt} hagyják el azon
helyet melyben voltak, és menjenek által más
helybe - így mondul pl. a nap magának, a
egy előtt golyó, a folyó víz, egy levegő
rész, egy ingathyús szög - második képpen
akkor mikor a testnek elem részei eltérnek,
talán egymás iránti helyetét, egy
másikat követve, és emitt távozik, és
a távozás és követés jöttét több
vagy kevesebb időig folytatván, míg az
alatt az egész, tehát az, azon helyből me-
lyre elfoglat, kinn van mondul - Erre magán
tehát teljesen szög vagy ingó mozgás,
soron alapul különböző nevezet és physis.

az jelenlegi állapotok mutatkozása a magánélet
magán helyein. mi is felgyűrtünk, mi is je-
len állunk alatt. a magánélet is át-
ment. az az egészben. egy tömögben
mordulást fogjuk vizsgálunk. a gyász-
tér. a hon "mordulást" mely tanács-
szék alatt felvett állunk. címbe áll,
mindig csak így magánst fogunk érteni.

§ 3.

Morgás az út felén belül

Minden testnek lényegében tartal, hogy
a végtelen ismeret valamely határhoz vezet
helyül foglalja el, és ezen látványát mor-
gás alatt is megismerhetjük, mikor
mordul is akkor is helyben van csak rend-
mind mármár helyben mely helyen egy se-
mek nevezetű a morgásban lévő test irányában
mely utat a test mordulásában rendre folytató

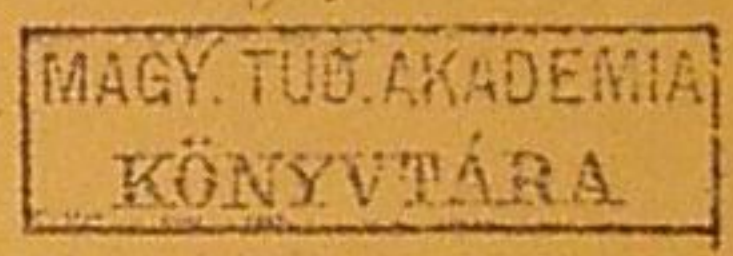
jár be, s ha nem mondulát, akkor is
a testnek csak egy bizonyos pontja állhat
bepárt írtat vizsgálunk meg, s lehet egy
vonal és pedig ~~egy~~ ^{vagy} ~~egy~~ ^{vagy} az az egy
és egyenlő vonal a testnek az a mely
pontja a neve - mely esetben mondhatik
a mozgás haladó - vagy pedig lehet
nem az egyes pontok útjai körök - mely
~~amennyire az útjuk körök~~ ^{amennyire az útjuk körök} amennyire az útjuk körök
~~amennyire az útjuk körök~~ ^{amennyire az útjuk körök} amennyire az útjuk körök
egyent formátó pontjai mindnyájan hely öket
nem váltottak a többi pontok pedig mind
körökön vannak be az az mondulatta egyik
vagy úgy nevezett tengely körül, körüljáró
sugár körökön, ~~és mindenütt~~ ^{és mindenütt} ~~amennyire az útjuk körök~~
és az az sugárut - melynek is melyik az az
pontok a tengelyre becsatott függő vagy
mely esetben mondhatik a mozgás tengely körök
forgónak vagy fordulónak vagy

harm. Dekor. lehet az egyes pontok által
körök. De nem egy egyenes vonalt vagy tengelyt
hemen csak egy pontot, a körp pontot körül
járó körök mely esetben lehet a mozgás pont
körül forgo - s utalására lehet a mozgás
ezen különböző mechan körül két öböl és

lagy edő" u. m. haladó és tengely körül
forgo, vagy haladó és pont körül forgo,
egy sorsmind, s tehát kimondhatólag fel van
lálva, lehet a mozgás négyféle u. m.

- 1° haladó - p. o. egy folyó víz
- 2° Tengely körül kerülő - p. o. egy óra
mutatója
- 3° Pont körül kerülő

- 4° Haladó s egy sorsmind a) tengely körül kerülő
pl. egy haladó
körű kerék vagy
Haladó s egy sorsmind b) pont körül kerülő

§ 4. Mozgás, sebesség tekintetében.

Ezen két. azonosan 1. minden test hely-
ben létezik és 2. minden test helyben
mozog járul 3. egy harmadik is, sőt
oly kétségtelek mint a másik kettő t. i. az
hogy minden mozgás időben történik, mely
lehet hosszabb vagy rövidebb, "de csupa idő"
pont soha sem.

Aránynak melyet valamely mondható test
elhalad, és az időnek mely ezen haladás an-
tatt eltelik, "örvönkavonlat" ából ered a
sebesség, vagy pontosabban haladás: a sebesség
sebesség és lassaság képlete, tudni illik
~~két egy testnek két mozgása, vagy~~
egy vagy két testnek két mozgása a
körül sebességek nevűek azt mely
ugyanazon idő alatt hosszabb utat ha-
lászol, és tehát egyenlő sebesség
lehet az a mozgás mely egyenlő idő a-
latt mind egyenlő utakat tetten - egyenet

egyenestlen sebességűs az mely egyenlő idő alatt
 nem te'vén mind egyenlő útakat - és a
 utolsó lehet szabályos vagy szabálytalan - Ha
 bályos, ha az egyenestlen ségben van valamely
 szabály pl. sebességre magán ha minden
 körülmény időben, sebesség, az ugyan annyi
 idő alatt többet halad, és lassuló magán
 mely minden körülmény idő alatt kevesebbet
 halad mint ugyan akkora többi idő alatt -
 és ezen sebességre is lassuló magánvala
 mind egyiket lehet egyenlően sebességre ^{v. lassuló}
 böen lassuló ha a mennyivel sebességre egy
 bizonyos idő alatt, ugyan annyiivel sebességre
 v. lassuló mást, ugyan akkora idő alatt -
 egyenestlenül sebességre v. egyenestlenül lassu
 dó pedig a magán ellenkező esetben - vagy
 feladatával.

MAGY. TUD. AKADEMIA
 KÖNYVTÁRA

§ 5. Egyenlő sebességű magán körül
előforduló műkövák is felte'vén

Morgánból, átalabán, v. jelenben egyenlő
sebe végű morgánból, mag egyintűnt hogy
arról is időt bizonyos önkényűleg felvet
egység nélkül mérjük, s. tehát azokat, (az
utól is időt) ezen egységünkben tárgyainak
fejeztük ki. Az idő egységének vétele sen
de sen egy másod per $\frac{1}{3600}$ óra, mint
mon egy talp. Ha tehát így költök, a
van görögösínak mely London is Mindtörköt
jár úgy 120000 edgy 1800, tudva hogy
amikor minden további megvárás nélkül tel
tel 120000 talpat, - ezen pedig 1800 más
od per et, és t-ttem)

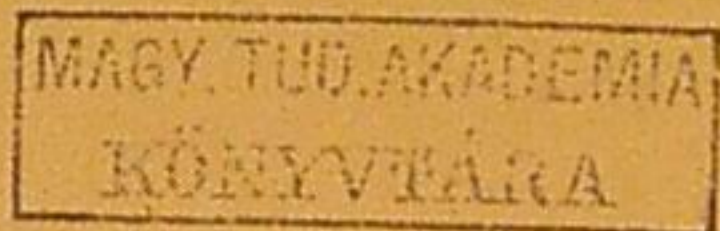
A felvett idő és idő egységből legtermészetesebb
tevébb követhet, hogy különbözö se
be ségek ösvech a vonlítottáira is, s. b. b.
ségi egységnek, azon test sebességével
tevége vite vöke fel, mely egy per alatt
egy talpat halad, mint látni egy testnek
mely minden egy per alatt egy talpat

halad, sebessége legyen "egy" - sz. testnek
mely egy perc alatt 10 vagy 100 talpas
le. Sebessége lehet 10 vagy 100 - szoros
Alábbán könnyű lesz meghatározni vala,
mely egyenlő sebességgel haladó testnek se-
bességét bá mennyi idő alatt bá mennyi
haladjon is. pl. tagyunk fel hogy haladott
10 perc alatt 45 talpas, s később legyem
tízre hogy egy egy haladó testnek mekkor-
a a sebessége. Minthogy a f. haladás,
főttől kezdve egyenlő sebességű és az adott
kezd haladott 10 perc alatt 45 talpas, te-
hat haladott minden egy perc alatt $\frac{45}{10} =$
4,5 talpas, s ennyi annak sebessége -
Általános nyelven pedig, ha akármely test
haladása ideje = t számú perc - utja
pedig melyen esett t számú percek alatt
elhaladt = u számú talpa - s a sebessége
számát = S a fentiek ki látva való hogy
mindig $S = \frac{u}{t}$, miből egy kértől

ugyan, még e kétből foly $u = is ; i = \frac{u}{s}$
 Ha más két mozgásban lévő testet, melyek
 nek azok melyek mit elhagadtak s idejök
 mi alatt az egyiket tudva van - egymáshoz
 sál sebesség tekintetében, vagy ha a
 berigörök van megadva, út vagy idő tekintetében,
 egybe hasonlítva, az el

nevezés

egyik test útját, helyében hasonlósága = u

másikat ugyanazon mértékben = u

a testek idejét pontosban hasonlósága = i

a másodikat ugyanazon mértékben = i

a testek sebességét - - - = s

a másodikat - - - = s

lesz egyfelől $u = is ; i = \frac{u}{s} ; s = \frac{u}{i}$

másfelől $u = Is ; I = \frac{u}{s} ; s = \frac{u}{I}$

Stehén a kettőt össze hasonlítva

$$\frac{u}{u} = \frac{is}{Is} ; \frac{i}{I} = \frac{\frac{u}{s}}{\frac{u}{s}} = \frac{u s}{u s} ;$$

$$\frac{s}{S} = \frac{\frac{u}{v}}{\frac{u}{S}} = \frac{u S}{u v} \quad \text{Egyenlőség}$$

Amint könnyű állítani, hogy az
adott képletben igazsága nem változik
meg, ha szintén az utat, melyet a két test
végzett, nem talpakkal, az időt, mely alatt
az végzett, nem éppen másodpercekkel,
hanem pl. az. az. órákkal. vagy másfél órá-
kkal, ezt az órákat, napokkal vagy akár évek-
százzal is mérjük is, csak hogy ugyan
azon mennyiséggel mind két mondott test
nél pl.

Egyik test által adott 7 másfél órá alatt
másikat 33½ másfél órá alatt

az elsőnek Sebességét = S-nek
a másodikét = S-nek nevezem

$$\text{Azaz} \quad \frac{S}{S} = \frac{7 \cdot 10\frac{1}{2}}{33\frac{1}{2} \cdot 2} = \frac{147}{134}$$

MAGY. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

§ 6. Egyenlő Sebességű mozgás

Az egyenlő Sebességű mozgás, ha szabály

teljes, senkinek figyelemet érdemlő szabályos,
alá nem vehető, ha pedig szabályos, úgy
minként más civiltestünk, vagy sebesséddé vagy
pedig lassúddá vagy minként most hirtelen
tevékeny sebesséddé és lassúddá egyenlő
után szabályosan.

Mindkettő lehet egyenlően vagy egyen-
restlenül sebesséddé és lassúddá.

1. Egyenlően sebesséddé azon testnek mozgá-
sa, mely minden időegységben egyenlő, nem
csak hogy többet halad mint ugyanakkor
megelőzőjében (ennyiret még csak általában
sebesséddé volna) hanem éppen annyival hal-
ad többet, mennyivel többet haladott volt-
a megelőzőben mint a még azt megelő-
zőt hasonlítóban. Vagyis a mennyivel
kevesebb a mérték, prae-beli úgy a késő-
prae-belinél, ugyanannyival nagyobb a harmad-
dik prae-beli és a mérték prae-belinél,
és hirtelen a megelőző prae-beli a harmadik

perubalind, s így tovább. Itly egyenlően se-
 besedő magának, s általában példját a-
 ndjuka a természetben. Itlyen a többet kö-
 rött (követőleg) egy habodon a föld felis-
 hulló kőnek útja, melyet indulása kezdé-
 sétől hámitva tanulunk, az 1° per alatt
 $15\frac{1}{2}$ talpnyira, a második per alatt
 haladását már $46\frac{1}{2}$ talp, s tehát 31 talp-
 pal több mint az első perubeli, a harmadik
 per alatt ugyan az a kö halad $77\frac{1}{2}$ talpat
 s tehát ismét 31 talppal többet mint a másod-
 dik perben; a nagyodó perubeli haladásá-
 ra $77\frac{1}{2} + 31 = 108\frac{1}{2}$ talp, s így tovább, min-
 den perben 31 talppal több mint az az meg-
 előzőben. Ezt tehát nyilvántartva egyenlően sebessen-
 dő magán. Itlyen egy dilt lapra lefelé kény-
 gesező gömbnek is: magának, s így fogant
 még mutatni egy efféle ságos beosztott
 követet (az úgy nevezték Atwood, kísérleten).
 Ellenben egy ingattyús hullóra, s így tovább

ugyan, de egyenletlenül sebességgel mozgásnak
adja példáját. mert ha pl. a "hulló inga"
nak néhán tömege, egy sűrűn álló
hullóában haladott egy hüvelyket, amennyi
döntése alatt pedig $1\frac{1}{2}$ hüvelyket, s tehát
egy fél hüvelyket töltött, abból annyi kitérítést
ugyan hogy a maga's sebessége, de ha a
harmadik perubeli útat is figyelembe vesszük,
akkor az is nagyobbakat fogjuk ugyan találni,
m. a. második perubelinél pl. $1\frac{3}{4}$ hüvelyket
nyitott, s tehát a sebesség folyt, de nem
annyival megnövekedett a harmadik perubén, mint
megekedett volna a másodikban, d. i. az nem
megekedett $\frac{1}{2}$ hüvelykkel, itt csak $\frac{1}{4}$ hüvelykkel
s a további is így fog folytatni, itt tehát egyen-
esetlenül sebességgel mozgás példája áll
előttünk. Ilyen volna a haladás ma-
gának ha az a földre esne, vagy egy hulló-
ból kitérít, vagy akár hirtelen a föld

korábbi körbe eshet kö vagy egybe domb,
 mak hullása a föld felé arról a kitérőből,
 gel hogy a horizontális mind többlet (nem
 pedig kevesebb, (az ingatlanság példáját látni)
 Sebességek.

MAGY. TUD. AKADEMIÁ
 KÖNYVTÁRA

2. Egyenlően lassuló mozgással, mely minden
 körhöz hasonlóan annyival lassul, mennyivel
 lassult a meg előzőben, példát mint egy
 egy egyenestől felfelé hajtott kö.

Az elemi természetben nagyobbak és kisebbek
 kö sebességű 2. egyenlően sebességgel vagy egyen-
 lően lassuló mozgással vértnek vizsgál-
 tatlan, az egyenestől sebességgel és lassu-
 dan körbe mindig csak némely követeltet
 2. egyenlően előfordulnak tárgyalatnak, mint
 pl. az ingatlanság, az alacsonyabbak a tettek
 úgy, a planéták görbe pályája - melyek
 mértékkel körül fogunk megjelölni a vonni.
 De

mi stott a mozgás ezen különbség nem mind
meghatározott állapot, hanem több mint
okosból hármannal a mozgás, és melyik
ok hármannal ilyen melyik amolyan mo-
gásokról... Soljunkszki tétele.

§4. A mozgás okairól
1. Önkénytelen ség

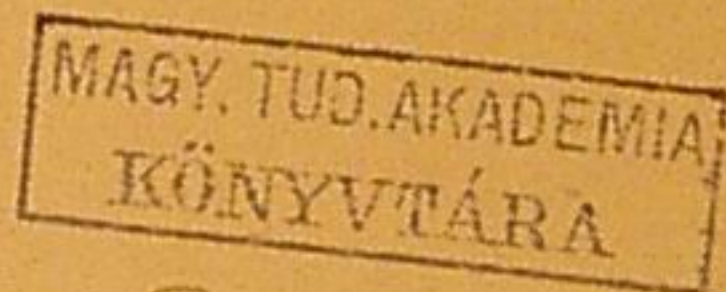
Minden test mozgható, de csak magától egy
sem indult meg, és szintúgy ha már mozgás
ban van, csak magától egy helyre nem csúsz
mag nem állapodik, de meg sem lehet, vagy
meg nem lehet, vagy azon arányból mely-
ben már halad jobbra vagy balra ki nem tér.
Ez nem csak kétségtelen tapasztalati adat,
melyet a nagy égi testek soha meg nem álla-
pódó haladására nagyban igazol, hanem az
magán az a testnek képzetéből is következik
folyó következmény. Mert ha valamely test, a

mondottak körül akármelyiket is, tenni, vagy
 akarni, magát tényleg elhasárolni képes valóság,
 s az Isten nem pedig test volna. Ezt az
 lap tulajdonosát a testetnek, melyet latu-
 nul "inertia", németül "Trägheit" legje,
 lentőbben pedig magyarul "öntény telenség"
 nevelés jelölünk. Newton ama híres mon-
 datban így fejezte ki: Inodlibet corpus perseverat
in statu suo quies, vel motus uniformi,
ter in directum, nisi visibus alienis, hunc
statum mutare cogatur.

§ 8. Morga's okairól

II. Erők.

Ugy de nyugvó testet mag mondulnak, morgó test,
 tek nyugodalomba menni, vagy morgó test
 sebességét, arányát váltottatják. Sz. és
 ha mind az magoktól nem lehet, egyéb

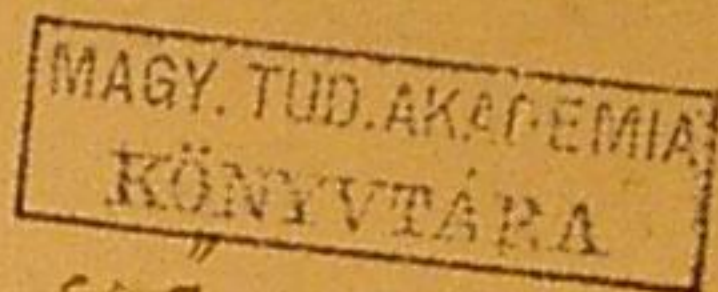

okokat vagy okokat kell lenni, melyekből
minden morgás állapoti változások származ-
nak. És más az okok (élet, lény, körülmények) mely morgási állapotot váltottak
az morgást nem morgással, nem morgást
morgással alakít által, vagy más morgás
morgással arányát, sebességét, mód-
ját nevelés erőnek; és amik elő
tekintetbe úgy tetszenek, hogy azok felvétel
lét származ nem is alak morgással
morgási változatok, melyek a roppant
méret jelenetiben minden nyomon mint
körök, szint külön nem okokat
lehet erő erő, De szorosabb figyelme
nagy örömet hi fog tünni, hogy ellenke
elő all a dolog, de töredék nem hely
minden egy tünni keve származ ok
ra

ra vagy erőkre, jelenen kétfélek, vagy törvénsszerűek csak egyre vis. kavarthatók, melyekből az önkénytelen süsszel kapcsolatban, karmait, és tehát ki magyarázható, azok mindegyike.

§ 9. A természetben működő erők fel
Számbavétel

1. Vonás és távolítás erő.

A fenti természetben találtató minden a, tomakra nézve, kiben egymással, van egy határozott távolság, melyben azok egymással semmi módosító hatást nem gyakorolnak, de ha az a mely körülmenyül fogva távolságuk ennél vagy nagyobb vagy kisebb, azonnal munkában jön egymással való működésük, és az erő esetében, i. e. határozott távolságok nagyobb a ki hatottnál kisebb, az a második esetben pedig, hat. i. távolságok kisebb a ki hatottnál, távolságok.

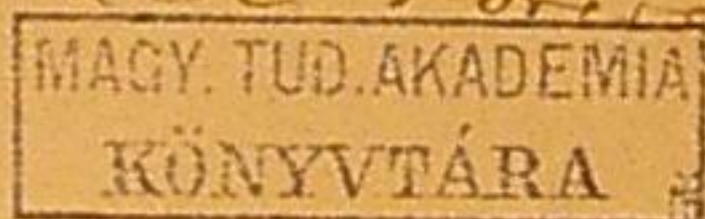
valódni fognak egymástól, nyugodni áll-
potokat, és a ki volt távolvág-
tör helyre állva esetében feltalálható.
Ez egy alap, s alig ha mondható nem
lehetne - egyetlen egy alap törvénye, a
testi természet, mely egy dolog két
elő létezését mondja ki vagy feltételezi,
melyek

1. A vonzó erő, miszerint az egymástól igen
távol álló atomok, s atomokból alakult
egész testek, ha egyik ellenőre körbe nem
jár, saját természetétől fogva, egymáshoz
bizonyos sebességgel közelednek.
2. A távolító erő, miszerint az igen közel álló
atomok, ismét saját természetük szerint,
egymástól távolodnak.

Itt egy dolog leg erősebb kérdésül, onként
örökös dőlés az hogy, mikorra azon hatá-
r ott távolvág, amelyen túl a vonás s melyen

belül a távolodás kényszerét veszi, mivel
 kétségtelen tapasztalás az, hogy a földet
 hogy nagyon kicsin, annyira kicsin mennyi
 egy test átmérőjének egymástól távolodása, ha
 kell lenni, miből egy kicsit következik, hogy
 két külön darabot formáló test között, azok
 nem rendszer állapotában, nem is csak
 vonási jelenségek mutatkoznak, a távo-
 lító erő jelenségei pedig, az egyes testek
 két alkotó elemek közötti viszonyok szerint,
 kora.

A vonási erőnek, a fennváltott átlanság-
 ban létezését, az égi testek forgatása, a
 földi testek föld felé esése, ugyanahol-
 nak egymáshoz távolodása, a tengerár-
 dagás és apály, és végre minden testek
 elemzéseinek kisebb nagyobb mértékbeni
 összetartása - bizonyítja

A távolító erőnek pedig hasonló átlanság-
 ságban létezését pedig, azon szintén kétség-
 telen

teljes tapasztalás, hogy minden test ellenben
kisebb helyre koncentrálódik, az atomjai egy-
máshoz közelednek, és ha bár miként is
csak ugyan kisebb helyre koncentrálódnak
a hűtő és a meleg, sűrű, sűrű, sűrű
dehát, magától onként, vészesen, és
rugalmat vágnak nevetnek, és kiáltanak,
hát minden testnek tulajdona. -

"Strömung" az áramlás, és az átváltozás, melyben
minden test, és minden atom a természet
től fogva áramlik, bizonyos körülmények
között természetesen magassal, selymesen,
és magassal, és áramló erővel, villamos
erővel (electricitas), a változó erővel, meg
nevezik is pedig - meleg (calor) és az
összetes állapotok, és a hűtő és a meleg
mel, melyet minden ingerek, magának
dél felé minden fogat magának.

§10 A természetben működő és a természet
ba vétele

2. Állati önkény

A testi természet azon kúria dicsőítését, mely
 eddig még azon bellemünkben szolgálata
 van rendelt, más belső: saját természet
 fennak tagait, csupán atarctom által mag
 díomán, s önkény más embereket és állatokat
 a magokait. Az állati önkény tehát, melynek
 nem a természetben létező morális erőnek
 de csak az illető állat testére korlátozva.

§ II. A természetben működő erők száma
három

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

3. Morgásában lévő testek

Vége minden test mely akár mi okból magán
 ban van, újabb erő egy testmind, mert megmoz
 díja, vagy atelánosabbban lévő, magán: al
 lapját működésje mind azon testek melyek
 magán: utjában vannak, maga saját maga
 s állapotja is, ilyenkor szintén működés alatt

Len
3

En vedoen pl. a' hulló vir megmádjá
an dejbátett kerék lapontját, a' kerék kőbe,
nyát, a' tangelyt, a' békéket, a' a' vót, a'
a' korongot, a' a' malomtövet, a' megödi a' burt,
meg másfél a' kerék hullott vir meglavolt.

§ 12. Ezen esőkr egyetemes, és orvchos
átvétele

Ennyitát és eikből áll minden mártó
eső a' természetben melyeket így is le-
hetne osztályozni

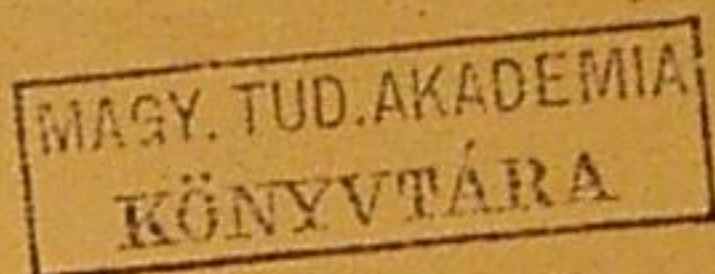
A.) Erőseleg mártó esők, minden mozgás
átalvó kútfői

I. Természetiek, helyi természet, kövessé,
gesz, állandók, trünet nélkül mindig,
és mindenütt működők
a) a' fővő és
b) a' távolító és

II Öntényítés; egyénileg, egyes esetekben
alkalmilag működők -

Alkalmi öntény -

B.) Alkalmilag működő nők -

A magaslóban lévő testek.

Az erőök száma lehet, hogy ötlet-szerű,
teljesben véve is csak négy. De a természetben
több a magkülönbséget, még kevesebb
is lehetne annak számát levonni.
Ugyan is látni való hogy a B alatt is,
hajdankor nem új erő hanem csak az
A, I a is b alatt is lehet, tehát
ha valamilyen test esetével más magvan
mondhat természet, hogy a vörösisz
valós vörösisz alkalmilag mag mondhat
egy más oly test is, mely ezen erőök által-
marási körében belé esik, pl. ha a mag
vörösisz egy eseti maghajtás - kör

ben kerülni kény dörtnék egy planéta a nap
közé - s egy kisebb planéta vagy úgy magy
vezett dörtnék vagy hold, ennek körüljárati kö
rében esik, természetesen hogy csak az első
első következőben is, az mondulatában kisebb
je s így tehát maga is "mozgós", vagy
ha egy mozgásban lévő test mellett van,
távol egy mást abba belé ütközik, s te
hát maga felől első felületét be hűg
pártya, annak atomjai, aáltal közelebb en
vén a többekhez, azokat s tehát az egész
testet magától távolra kény dörtnék,
miből következik az addig nyugodalom
ban volt testnek, a csupa távolból esőre
magmordítottá válna - s így atalában a
B alatti erőt, mint felcsapás, felvetés
a természet erőke sorából ki lehetne hagyni.
Suntúgy mint külön erő ki maradhatna
A II is, részint végeiben kisebb atalában
kezdéséig A. I. ké képest, részint meg

15

ennek alkalmazása is A. I. szerint történt,
abba állván, hogy tagjaink átvonultak oly állapotba
helyhezért, melyekben A. I. szabályai szerint
vagy annak módjait követik. Így az is
hi hágyván a természeti erőket, melyek, másképp
a más kettő, melyek, melyek, melyek, melyek, melyek
gyorsítás, csak egy törvény alá befüglalt két
esetnek lévén két következményei, melyek
képpen egyrészt, azaz egyrészt, azaz egyrészt, azaz
így a természetben működő erőket kifejezés
egyesen egy módra való a természet -
Mondanom illik, mi ezen négy erővel való
gyorsítás, mely csak véges és hiányos fel-
fogásunk eredménye - ezen ezen hiányossá-
gunkat megtagadjuk, és így alkalmazás

§ 13. A természet négyféle módra
jelenik meg első természet alkalmazása

Mint hogy a természetben több módra erő

emlékett négyen kívül nem találhatók, min-
den magánán vagy a magán minden nemi,
m. k. erekből kell válni; és következőleg
a magánnak nem csak azon nem milyről
erőttel tanulni akarunk, t. i. a' tömegben vagy
egyedül magánán, hanem az elemekben,
beni magánok is, és így általában minden
testi magán, és tehát minden testben min-
tehető jelenség, vagy is az egész Physica vagy
természetben nem négy erő és uradalmának kö-
vetkező, mielőtt foly hogy nem erő és magán
lombóttetésére az egész természetben az
talán azát leg egy természet és leg természet,
Sicetó ebben lehet építeni - És a természet
is egyenlő arányú és pedig, melyet ha-
nyalant azon esetben ha az egész természet,
tan rendszert? Sándorban élődni kö-
vetkező való. -
Minden morális is. magánok állapota mind,

módosító erőkhöz képest, a természet és
működés (azaz emberi munka előhordái) az
ágra jelenetükben felkeresni, ezen működésük
törvényeit ki keresni és megállapítani,
és egyenlő erővel törvényekből minden a mi van
és a mi története, ki magyarázni az az ki van,
mi hogy úgy is nem másképp lehetett és ke-
lett története, és a természetben ősi és
feladata, melyet határozottan szabottan elő-
meg.

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Az elsőben előző mindenféle erőkhöz képest,
közvetlenül hozzá törvényeit. Ez az az,
nos, természetben, *Physica generalis*
A másodikban mindenféle erőkhöz képest
szándékú nemet, és mindeniknek saját tör-
vényeit fejt ki. Ez a részlet természetben
Physica Specialis

Így két részből áll, az első az elmélet
és a természetben - *Physica (experimentalis)*
theoretica

A harmadikban következik az a rész, re-

szint a természeti nagy háttérrel szem-
beállított biológiai jelenségek, re-
szint a biológiai művelet, és az az
előző részben megállapított törvényeket
alkalmazva ki fejezi, hogy mielőtt történel-
ben és rajtalan az, a mihez tartozik
szelvény. Ez az alkalmazott természettudomány.

Physica applicata, melynek kötet ha-
rom fő osztályra lehet felosztani:

1. A világ alkotmányát ösmerteti, és annak
jelenségeit magyarázza a Csillagászat.
Astronomia

2. Különösen a földet, és felszínét szem-
beállított magyarázza a természeti
földrajz. Geographia Physica, melynek
négy főosztályra lehet felosztani: a Föld-
rajz földrajza, Geographia Mathematica,
az pedig az a földrajz, amely a földrajz
szelvényét

csak műveltség jelentésig. pl. 1800. évi
 országgyűlési felvilágosítás a Tűn-
 menet. Micrologia

3. Embri művelés - átvétel is magyarai hi a
 műtan. Technologia, mely a tárgyak
 különféle vége szerint, és különböző ágakra,
 szakokra, melyek a Széchenyi v. Mechanica, és
 a Széchenyi v. Architectura. Legtöbb részben
 a tárgyakhoz hasonlóan a tárgyak Chem-
istria. E műveletben pedig a Marítima
Mathematica...

MAGY. TUD. AKADEMIA
 KÖNYVTÁRA

Azokban mi ezáltal nem az egyetemes és
 műveltség, hanem annak csak egy
 része legkevésbé is. Szakokat külön-külön
 van előadni, a fentebb csak egy részre lehet
 nézni; ezért tárgyalásban itt nem vehetjük, ha
 nem azt, mint nagyon csekély, és a logica
 hivatalait megőrizni hi lehet, aligha az
 helyre fenn tartani, ezáltal tanulmányos és

a cseledek sem ismételték, vagy is a községi
sem ismételték a on törvényeit, melyek a
testek tömegben mondhatók tartomány-
ként

Egyetlen Könyv

A testek tömegben mondhatók okok és
törvényei

§ 1. A cseledek ^{es} ~~amelyek~~ a helyről

Erő az a mi mondit, és nagyobbak mondan,
tik az a erő mely ^{valamely} ~~egy~~ dolgot ma,
gyobb mértékben az az sebesebben megmondit,
jobb, kisebbek pedig az mely ugyan az la,
sabb mőködésben indítja, és tehát egyen-
lő nagyságu erőkre azok melyek ugyan
azon testet egyelő sebességgel mozgalt.
ba inditnak - Ez utolsó jelme helyett

lehet mondani azt is: egyenlő erő, azok
 melyek egy testre, de ellenkező irányban, de
 különböző egymás hatását levonják, és
 tehát maradatlanságot származtatnak
 egyenletlenek azok melyeknek egyik a másik
 hatását egészen meg nem semmi. Itt de
 gyengíti, és a kétféle körülmény hísebb az mely
 az hatását egészen elenyésztik, a mely
 adott esetben nagyobb az melynek hatása,
 tehát valami megmarad.

MAGY. TUD. AKADEMIA
 KÖNYVTÁRA

En tehát az erőket jellemző, magok
 az az erőket, old alól, de ha való
 jellemző, lehet, így magok az a dolgok
 az, vagyis a testek old alól is.

Itt minden erő megmondja minden test
 ha tehát kisebb vagy nagyobb mérték.

tekben, az a kisebb vagy nagyobb se-
bességgel, és a különbség mely a
testek között ezen tekintetben mutat-
kozik, az szerint van, ugyan azon erő-
gyis, tehát kisebb másképp lesz,
sabb mozgásba indítja, nem tekinthet
testek az a Súlyának - és fel-
nagyobb és pedig anyiszorta nagyobb
Súlyának mondják, a a test mely val-
t amely erővel ~~is~~ lassabban, és pe-
dig a hány szorta lassabban mondul-
meg, Akiben, kisebb Súlyának, mely
ugyan azon erővel sebesebben, és pedig
anyiszorta kisebb Súlyának a hány-
szorta sebesebben - mondul meg. Pl.

Egy tekegolyót lábam hmain és körébe
 re fordítva, 15 lábnyi sebességbe
 tudok indítani, ugyanazon lábbal ugyan-
 akkora rugást alkalmam van magára a
 földgömbre, az egy quadrillionos lábbal
 van, az éppen nem fog mozdulni. miért?
 mert súly a egy tekegolyónál quadrillionos-
 sa nagyobb. Sőt egy a a földi puskafor-
 mely egy puska golyót 4600 lábnyi sebesség-
 be indít egy harminckétszer nagyobb súlyú al-
 gungolyóra alkalmas az az 50 lábnyi
 sebességbe fogja indítani. és itt magjegyű és
 idet a kővelonca egy tévedésen alqua-
 lo baléskelműs kifejezése. T. i. a testek
 nek egymáshoz van sodása is mint a
 arak, súlyával, s követően egy két
 sítte, három sítte, n. sítte nagyobb súlyú

Súlyu test, két test, három test, és több
és többben van odik ugyanazon testhe
pl. a földgömbhöz, és más a környel-
nek terjedése abban áll hogy itt is, mel-
kint gyakran szokta, azokat a m. a. súly-
a. okokkal m. a. a. somodásvál, vagy földmél-
a. nehezséggel, egybe teremtve a. utalás
m. a. a. nehezséget szokta a. súly nem alatt
éteni, de hibávan mert a. súly igaz fogalma
csak az melyet mi adunk, a. nehezségnek pe-
dig a. súlyos mértékű vége csak egy fő,
tenetes, és külön tapasztalatok által va-
losítandó, egyébként nagyon könnyen is va-
lósítható körülmény, mert pl. minden pon-
ten tapasztalván hogy a. legkülönbözőbb súlyu
testek, egyenlő sebességgel hullanak a. föld felé
ebből egy kicsi következik hogy azon erőnek mely

mely pl. egy nagy Sulyu követ oly Sebessen ki-
per és mondani a föld felé, mely Sebessen esik
ugyan arra felé egy kisebb követ, nagyobbak
kell lenni azon körül mely esését mondja,
még pedig éppen annyira, hány kővel a
mennet Sulya nagyobb emelését, s így a
nagy is kis Sulya testek egy ~~eset~~ Sebességgel
esik nyolcán bizonyítja, hogy a nagyobb Sulya
esik inkább is vonatkozik a föld felé, még pe-
dig éppen Sulyaik mérték szerében.

§ 2 A Suly tényezője

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Micsoda körülményektől függ az hogy egy-
testnek nagyobb, másnak kisebb a Sulya?
Ezt is, bár más nem csak a körület művelésén
nyelve, hanem a tudósok nyelven vagy

Ludoménya esett egy nagyon sötét, sötét
nyer hi-mutatók és tévedésbe, T. i. a. termé-
sét és isoh. Surt a mi időnkig az
véleményben lévő hogy bármely anyag-
nak elemei mind egyelő Súlyas-
nincs minden test Súlyának két, az
his tényről vett fel - u. m. 1) a test-
nek nagy sárgát és 2) az abban foglaltatás-
nak kisebb vagy nagyobb tömörségét -
Mik igen helyes, és hönélkül elfogadható
is volna, ha az elemek egyelő Súlyának
felvétel meg állhatna - De ennek ha-
gosan elhatároztam az újabb Chemia, nyitva
hi-mutató azt hogy rendszeren egy Chemia
elegyből egyelő két testek, hönél, egyelő
ből anyai a elem, vagy atom mint a mi

feladatok, a "következő" átalakításával
 elérhető (elnevezés 1088 = h)

$$\sqrt{\frac{m}{r}} + \frac{m}{h} = g$$

attól, hogy $\sqrt{\frac{m}{r}} = g - \frac{m}{h}$

felemelve $\frac{m}{r} = g^2 + \frac{m^2}{h^2} - \frac{2gm}{h}$

szorozva $mh^2 = g^2 h^2 r + m^2 r - 2gmh$

átrendezve $m^2 r - 2gmh - h^2 m = -g^2 h^2 r$

r-el osztva $m^2 - 2ghm - \frac{h^2}{r} m = -g^2 h^2$

műveletelő
 potolva $m^2 - \left(2gh + \frac{h^2}{r}\right)m + g^2 h^2 + \frac{h^4}{4r^2} + \frac{gh^3}{r} =$

$$= \frac{h^4}{4r^2} + \frac{gh^3}{r}$$

MAGY. TUD. AKADEMIA
 KÖNYVTÁRA

gyökkel szorozva

$$m - gh - \frac{h^2}{2r} = \pm \sqrt{\frac{h^4}{4r^2} + \frac{gh^3}{r}}$$

átrendezve $m = gh + \frac{h^2}{2r} \pm \sqrt{\frac{h^4}{4r^2} + \frac{gh^3}{r}}$

$$m = I h + \frac{h^2}{2r} + \frac{h^2}{2r} \sqrt{1 + \frac{4Ir}{h}}$$

Hogy a gyö

kifejezésbe melyik helyen a két gyök közül a
kisebbet ha meggondoljuk, hogy ha $I=0$ lenne, akkor
 $m=0$, más csak úgy lehet ha a $\sqrt{\quad}$ előjeget
vesszük meg, mi is ez adja

$$m = I h + \frac{h^2}{2r} - \frac{h^2}{2r} \sqrt{1 + \frac{4Ir}{h}}, \text{ mi is ez a}$$

lehet is lehet foglalni

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

$$m = I h - \frac{h^2}{r} \left(\sqrt{1 + \frac{4Ir}{h}} - 1 \right) \text{ vagy}$$

h és r helyére tudva levő becseket vissza
helyezve

$$m = 1058 I - 36108,516 \left[\sqrt{1 + 0,0586 I} - 1 \right]$$

Példa: Aton Szedhoni üreges körte, melyen a
melyik a... ismeretes gúny regény alapján
szolgáltak, találattak egy melyből a bali hulla,
bott kö köpönye... hangja 25 perc múlva
is... $I=25$

$$m = 1058 \cdot 25 - 36108,516 \left[\sqrt{1 + 0,0586 \cdot 25} - 1 \right] = 5668,14$$

§9. Következtetés a fenteből

A fenteből látni lehet, hogy ha valamely erő
ugyanazon irányban hat egy más mozgásban lévő
testre mely az irányban a más előbb megindított,
tehát van a mozgásban van - azaz, maga
is állapotban reáható erő munkája reá-
ban áll, hogy előbb sebességét megneve-
désével mennyi: sebességét hármaltatva be-
te ugyanazon " reá nyugalomba be-
ható, tehát a erő egyaránt hat reá akár
más mozgásban legyen: a test akár nyugalom
állapotában volt a test, mi kimutatható az
által, hogy ha még egy test létezik melyre
néve a fennfoglalt ^{viszonylagos} nyugalom állapota-
ban van, az az mind kettő sebesség-nyu-
galom vagy egyenlő mozgás állapotában,
az erő mely csak egyikre hat even két

testek körül, abban a máshol nével: egyenlő
mögéért ha elő mind a két esetben — Ennek
a igazságának, mely a yonnan képző erőnek az előbb
hatottal egyező irányú sárga. esetére, még a fölöfelé
hulló testek példáján bizonyítható, sőt foly-
távra abban áll: hogy ugyan ennek van helye mind,
de más esetekben is, s. i. akár mely irányú legyen
az yonnan képző erőnek, akár ellenkező, akár előbb
vel, akár vele - valamely 180° -nál kisebb szögöt for-
máló mit bizonyíthatunk, s egy jobban mondva
ki mutatathatunk, egy más utat abban lévő test-
nek példáján, melynek mozgásában annál minden
reket s minden rajta lévő tárgy egyenlően
reket veszen, s még is akár mely irányú a rajta
lévő tárgyaknak hatvan valamely erő, az
a egész halmaz s a rajta lévő több tárgyak-
ha képezt ugyan arra mozgást fog elő

hoim: az egész hgyo helyt olla'va vagy haladó-
morgá'sban léte esetében. Anonban létmivó
hogy a főfagó test egy része ugyan azon időben
morgá'sban volt egyikben helyre át, az öt külön
módszertű hgyotta másikban mely az egész hgyot,
s azaz minden egyet leendő testet, s azok között a
főfagót is vele együtt mórósolta. S az alap
elvonmán, miszerint az egy testre egy kist herché,
mely ső aká, morgá'sban legyen má, az, ahány-
gelomban, a test lesz egy bizonyos - ahánykora -
időre telendő, attól kezdve ^{ahány nappal} ~~ahánykor~~ is telje,
az ^{azon egy rész} ~~attól kezdve~~ ha azon ~~telje~~ időre egyik felét
az egyik morgá'sra, másik felét pedig onnan hova
ezen elvővel e'kerett, a másik morgá'sra fordította
volna - vagy lesz azon párhuzam atlé'ónak végén
mely párhuzam egyik oldalán az egyik mor-
gá'snak irányát és mekkoraiságát, másik oldala
a másik morgá'snak irányát és mekkoraiságát

§1

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA3^o A vonás harmadik esete

3° Vonódnak egymáshoz és pedig az általános
 vonódnak ugyanazon szabályai szerint, melyek
 előző két es. testnek egymást ismét amint egy
 egy test is egy aha találó vagy annak egy részét
 terő két test között kimutatunk - az egy
 egy testet terő két test között is, vagy
 a földre; mint ez esetben tapasztalatunk egyből
 lehetséges tömörítés következik - vonódnak az
 egyes földi testek egymáshoz - és a föld egy
 darabjához, mint más több földi részben kell ki
 mutatunk -

§2

Nagy hegyek vonása

Nagy a földgömb egyes részei töltvénye egy

most vana, az a egész föld ömlesztése + al-
ban is kétségkívül bizonyítja. De hogy a egész
földgömb tetemesül egy darabjai, pl. egy nagy hegy
vagy hegyes ugyan egy helyen, de több helyen is van
egy-egy apró testet is követlen pontos kisüléssel
általán különben tudósok is mit asszák. - Jelen

1. Bouguer frank tudós már alkalommal
midőn a föld aljának meghatározása
vegyen a frankon titályt egy tudomán-
nyos birodalmat küldetett el a Déli Ameriká-
ban tömörül bajjal de hasonló porossá-
gal is esett egy ily méret a Chimbo-
rasso nagy hegyet illetőleg melynek a volt
a véleménye hogy a Chimborasso egy szabadon
függő függőnek - különben a föld kör-
pára felé az intett asanyat maga felé von-
ja s így sehol semmi akad ki tőle 7-8 méter
nyom. - Hozza - Hogy egy ily méret
túlra fogalmat szerint magunknak - abra-
zolja AB a föld felületének egy darabja, s függő-
en függő szabadon a föld X méter, eznek is anyaga lehet

C. vagy a föld
kérje pontja felé holt.
egyre azt végjelen. V. alhogy
a V. szögöl melyet mérték
a földmész Ce vagy a ig
nek. lit i i K csillagok.
kört felvő egyide. ait Ce
ha egyenlő iva. De le
gyen a lit Mon a V körött
egy jó forma It hogy, mely.
nek anyaga a föld gömb
egész Mon a lit körött, lit
melyek Mon a lit egy Mon a lit körött.

[illegible]

's melynek mértékét nem ih többé hanem hl 'égi is
 ' követendőleg hi is kl iver mértékét o' függőn
 elhelyezkedés, mely elhelyezkedés nagy tudásból o'
 pisharaj két egymással méltosít' nagy oldalsóval egymással
 hová méltosít, vagy o' nagy is földi méltosít
 it, ' követendőleg a nagy nagy méltosít, 's
 anyagjával méltosít követendőleg 's 'égi nagy
 nem helyét ki kívánja, ebből a 'égi földi is helyi
 ra ' legelőbb követendőleg, követendőleg lehet.

2. Hasonló próbát tett angol csillagász. Ma shkelynek
a Deli Iskolában fekvő Shekallien (vagyis celtai
nével Tisk hallin) nagy légen, hol a függöny elhaj-
tá volt 54" nek találta, s mivel egy oly párhuzam-
ban melyben az Iskolák az egyiken Iskolákhoz. Hőge =
54" a kisebbik Iskolák a nagyobbikhoz 3820 haza kinn
Iskolák, ahol a Shekallien hegynek vonásva engi-
sége volt kisebb a föld vonásvánál, de a meg-
kötésben az Iskolák hogy maga a hegy engi-
sége volna kisebb a föld tömegénél vagy a föld tö-
mege engi-
sége nagyobb a Shekallienénél, mert
az a függönyben jóval kisebb állat mint a föld
környezetének attól távolvaga, jelleme ha a

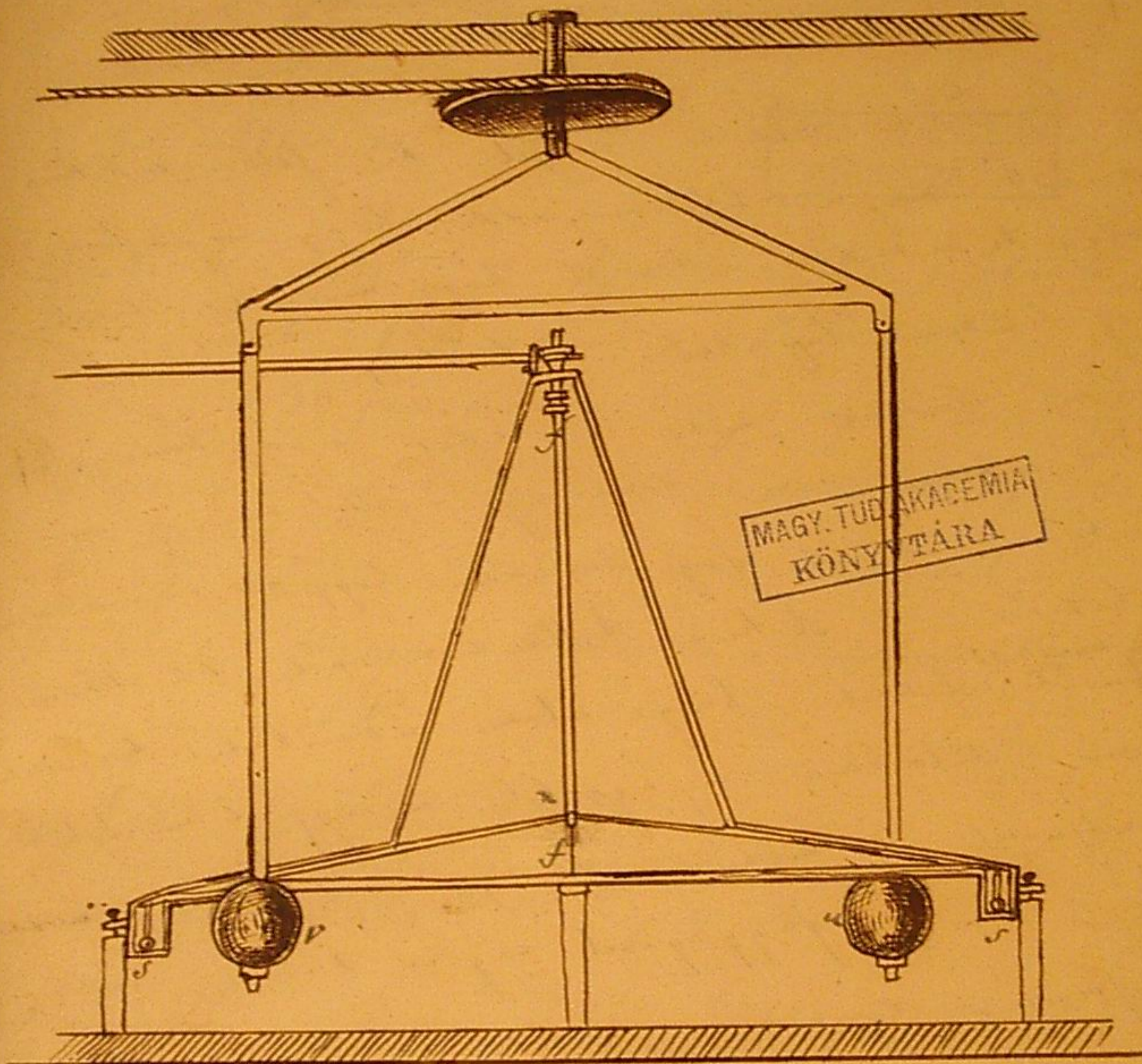
függöny. tavolságát a hogy m. a. s. a. j. a. n. a. k. ö. r. p. o. n. t.
 j. a. r. o. l. v. e. s. t. h. ü. k. e. g. y. f. e. l. m. e. f. ö. l. d. n. e. k. t. i. c. s. b. b. v. a. l. t.
 e. n. e. k. ö. r. p. o. n. t. h. a. a. f. ü. g. g. ö. n. y. 1718, 873 h. o. r. t. a. -
 t. h. e. s. e. a. b. a. l. k. e. r. e. s. i. b. b. e. v. a. n. e. s. t. a. v. o. l. n. a. 1718, 873² h. o. r. t. a.
 h. a. o. l. y. m. e. s. s. e. l. e. s. m. i. n. d. a. f. ö. l. d. k. ö. r. p. o. n. t. j. a. n. a. s. t. e.
 h. e. s. a. e. g. y. a. l. ö. t. a. v. o. l. t. v. a. g. b. a. n. d. a. f. ö. l. d. e. l. a. h. o. g. y. k. e. r. e. s. i. b. b. e.
 b. e. v. a. n. a. j. a. a. f. ü. g. g. ö. n. y. t. m. i. n. t. a. f. ö. l. d. 3820 x 1718, 873² h. o. r. t. a.
 k. e. = 11286 m. i. l. l. i. o. s. h. o. r. t. a. e. n. y. i. s. a. k. k. i. c. s. b. b. t. a. k. a. s.
 a. S. c. h. e. b. e. l. l. i. e. s. t. ö. m. e. g. e. a. f. ö. l. d. e. n. i. e. l. , v. a. g. y. e. n. y. i. s. a. k.
 e. g. y. a. l. l. a. s. t. a. a. f. ö. l. d. e. a. S. c. h. e. b. e. l. l. i. e. n. i. e. l. , i. t. m. i. n. t. h. o. g. y.
 a. S. c. h. e. b. e. l. l. i. e. s. m. a. g. y. s. a. g. a. n. a. k. p. o. n. t. o. s. f. e. l. m. e. s. s. e. , a. ö. t.
 o. l. k. o. t. a. a. n. y. a. g. o. k. s. u. l. y. a. n. a. k. t. e. h. e. t. ö. p. o. n. t. o. s. f. e. l. t. a. m. i. n. t.
 t. a. s. a. n. y. o. m. a. n. u. g. y. j. ö. t. t. e. k. i. h. o. g. y. a. e. g. e. s. e. S. c. h. e. b. e. l.
 k. e. m. a. s. s. a. j. a. = m. i. n. t. a. g. y. 1144 b. i. l. l. i. o. s. f. o. n. t. , a. k. e.
 h. e. s. a. e. g. e. s. e. f. ö. l. d. e. = m. i. n. t. a. g. y. 13 q. u. e. d. r. a. t. t. i. o. f. o. n. t. = m. i.
 n. t. a. s. a. f. ö. l. d. t. ö. m. e. g. e. n. e. k. k. ä. c. k. - S. u. l. y. k. e. v. a. l. u. a. = 4,56.

3. Ha valóban meeszt tett - ingatlan segédclimék, Calim
e Mon. Penis hagyom a leg nagyobb időben (1824)
I Galnens uggai. aras edmenyel

reálból	200
üzemből	130
feliról	100

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Azóta nem kitételek, jelentőségük sokat le volt
a reálból kettő fagygy, és le volt minden esetben
mintegy 30 fontos a levező nyomára, úgy hogy
a általános eredmény csak arra magyarázható, hogy
a mind némi ömletpedásos kitételek - mi
egyéb fagygy és levező nyomára elterjedésével is
magyar próbálva

§ 5. Egyéb érvényesítések

Egyéb érvényesítések is adóik el magának, melyek
kitételekkel kitételek, hogy egyes apó földi
testek vannak egymással és vannak egymással
has. Ide tartozik az apó fagygy, fagygy és fagygy
fagygy, nem csak akkor kitételekkel, mikor az
nyugodt és általában feltartózik, ha az első

felőre is, midőn behullatott a levelei
levegője, s még a függőes madarak pl. a kék
feloldatán, egy ruhánál alófelől lejjre. Sz

§6. Fő praxia konyosága a vonódáshoz

De a földi testek, sőt azok legkisebb részei
egy mást mást vonódásról legkisebb mértékben
múgyas egyes testekből, mely maga a törvény
összetartása (cohesio) által, fonalat egy darab
részét, s a benne lévő alarészei ellen hiátusa
gyakori erővel ellenkező, még mindig a vonódás
nélkül - a egy. testdarabot. Sz - l. a beiktatott
kényvben -